

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування

Навчально-науковий інститут права
Кафедра правоохоронної діяльності та спеціальних
юридичних дисциплін

07-01-116М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
з освітньої компоненти «Оперативно-розшукові заходи та
негласні слідчі (розшукові) дії» для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною
програмою «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262
«Правоохоронна діяльність» галузі знань 26 «Цивільна безпека»
денної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з якості
навчально-наукового інституту права
Протокол № 7 від 19.02.2024 р.

Рівне –2024

Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з освітньої компоненти «Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Правоохоронна діяльність» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» галузі знань 26 «Цивільна безпека» денної форми навчання. [Електронне видання] / Рогозіннікова К. С. – Рівне : НУВГП, 2024. – 47 с.

Укладач: Рогозіннікова К. С., к.ю.н., асистентка кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Відповідальна за випуск: Пасічнюк В. Б., старший викладач, в. о. завідувача кафедри правоохоронної діяльності та спеціальних юридичних дисциплін.

Керівник групи забезпечення спеціальності 262 Правоохоронна діяльність Цимбалюк В. І.

Зміст

Передмова3

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА...	3
1.1. Опис освітньої компоненти3	
1.2. Тематика практичних занять	7
1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики8	
1.4. Критерії та шкала оцінювання8	
2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	10
3. САМОСТІЙНА РОБОТА.....	37
4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	339
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	44

© К. С. Рогозіннікова, 2024

© НУВГП, 2024

Передмова

Шановні студенти!

Освітня компонента «Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії» є ознайомлення здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня із основними поняттями і практикою застосування норм кримінального процесуального законодавства, яке регулює порядок проведення оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій, та використання їх результатів у кримінальному провадженні. Дана дисципліна спрямована на поглиблене вивчення методів та технік, що використовуються в оперативно-розшуковій діяльності з метою виявлення, припинення та розслідування злочинів.

Ця дисципліна допомагає студентам зрозуміти складність та важливість оперативно-розшукової роботи, а також навчитися використовувати наявні інструменти та методи для успішного ведення розслідувань злочинів.

Пропоновані методичні вказівки допоможуть зорієнтуватись при підготовці до практичних занять, організувати самостійну роботу.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЇЇ СТРУКТУРА

1.1. Опис освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії» є оволодіння слухачами глибокими теоретичними знаннями щодо поняття, завдань, правової основи, принципів, суб'єктів оперативно-розшукової діяльності, документування та використання результатів оперативно-розшукової діяльності, а також поняття, підстави та порядок, суб'єкти проведення негласних слідчих (розшукових) дій, їх повноваження, види негласних слідчих

(розшукових) дій та порядок їх проведення і використання результатів під час кримінального провадження.

Основними завданнями вивчення освітньої компоненти “Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії” є засвоєння теоретичних, правових основ та порядку проведення оперативно-розшукової діяльності і негласних слідчих (розшукових) дій, використання отриманих результатів (відомостей) під час кримінального провадження.

Компетентності:

ІК. Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов’язків.

СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.

СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК17. Здатність використовувати основні способи забезпечення законності і дисципліни в діяльності правоохоронних органів; попереджувати, запобігати та виявляти корупційні прояви.

СК18. Здатність здійснювати координацію та взаємодію правоохоронних органів та недержавних суб'єктів правоохоронної діяльності.

СК19. Здатність здійснювати контроль за виконанням природоохоронного законодавства та взаємодію з державними виконавчими органами з охорони природи.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого

самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

РН4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

РН9. Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

РН13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.

РН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).

РН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання

правопорядку.

РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

РН21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

1.2. Тематика практичних занять

№ п/п	Назва теми	К-сть годин лекції	К-сть годин практичні
МОДУЛЬ 1. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАХОДИ			
1.	Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності.	2	2
2.	Правова основа оперативно-розшукової діяльності в Україні.	2	2
3.	Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності та їх правовий статус.	2	2
4.	Підстави та терміни здійснення оперативно-розшукової діяльності.	2	2
5.	Поняття, елементи і класифікація оперативно-розшукових заходів.	2	2
6.	Характеристика окремих оперативно-розшукових заходів.	4	2
МОДУЛЬ 2. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ			
7.	Поняття, система та види негласних слідчих (розшукових) дій.	2	2
8.	Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані з втручанням у приватне	2	2

	спілкування.		
9.	Інші види негласних слідчих (розшукових) дій та їх характеристика.	2	2
10.	Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій.	2	2
11.	Організована злочинність та її запобігання.	2	2

1.3. Контрольні заходи та засоби діагностики

Поточний контроль знань здобувачів освіти з освітньої компоненти проводиться у формах:

- усного опитування на практичних заняттях;
- оцінки за написання есе та участь в обговоренні проблемних питань;
- аналіз та складання правових документів;
- оцінка виконання індивідуального науково-дослідного завдання.

1.4. Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного контролю з освітньої компоненти “Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії” є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених силябусом освітньої компоненти;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом освітньої компоненти, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставленні питання (чіткість, логічність, лаконічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних занять;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Оцінювання результатів поточного контролю проводиться у розрахунку від 0 до 100 балів.

Основними методами оцінювання є:

- аналіз усних відповідей;
- виконання практичних завдань;
- аналіз та складання процесуальних документів;
- написання есе та тез.

Оцінювання виконання завдань здійснюється за такими критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленими до цілого числа):

0% - завдання не виконано;

40% - завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% - завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження здобувача освіти не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки несистемного характеру;

100% - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ I. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАХОДИ

ТЕМА № 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності.

План лекції:

1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
3. Загальна характеристика підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності.

Питання для семінарського заняття:

1. Розкрийте поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Охарактеризуйте поняття, сутність та систему принципів оперативно-розшукової діяльності.
3. Гарантії дотримання законності, конституційних прав та свобод громадян під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
3. Принципи поєднання гласних і негласних заходів в практичній діяльності оперативного працівника.
4. Загальна характеристика підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності.
2. Сучасний стан, перспективи розвитку ОРД.

3. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю.

Завдання № 2

1. Скласти таблицю на тему: “Принципи оперативно-розшукової діяльності”.

№ п\п	Назва принципу	Де закріплений?	Характеристика	Значення для кримінально-правової ідеології

2. Скласти схему на тему: “Завдання оперативно-розшукової діяльності”.

Завдання № 3

Проведіть дослідження процесу оперативно-розшукової діяльності в одному з країн, вивчивши його правову базу, структуру та функції. Відповідь підготуйте у вигляді презентації.

Література (основна: 1,5, 6, 7, 8; допоміжна: 33, 34, 35).

ТЕМА № 2. Правова основа оперативно-розшукової діяльності в Україні.

План лекції:

1. Конституція України — основний закон регулювання ОРД.

2. Оперативно-розшукове законодавство України — правова основа оперативно-розшукової діяльності.
3. Нормативно-правові акти виконавчих органів влади та правоохоронних відомств.
4. Правова основа міжнародного співробітництва в ОРД.

Питання для семінарського заняття:

1. Загальна характеристика правових джерел регулювання оперативно-розшукової діяльності та їх класифікація.
2. Конституція України як основний закон регулювання ОРД.
3. Охарактеризуйте нормативно-правові акти виконавчих органів влади та правоохоронних відомств.
4. Нормативно-правові акти, що складають правову основу міжнародного співробітництва в оперативно-розшуковій діяльності.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Сучасні проблеми чинного законодавства у проведенні оперативно-розшукових заходів.
2. Міжнародно-правове регулювання співробітництва правоохоронних органів по боротьбі зі злочинністю.
3. Правові основи оперативно-розшукової діяльності в органах національної поліції.

Завдання № 2

1. Складіть таблицю, в якій систематизуєте основні нормативно-правові акти, які регулюють оперативно-розшукову діяльність в Україні. Визначте їхні основні положення та взаємозв'язок.

2. Проаналізуйте Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність”: недоліки та перспективи розвитку.

3. Проведіть дослідження правової бази оперативно-розшукової діяльності в Україні та її порівняння з аналогічними системами в інших країнах. Виділіть спільні аспекти та відмінності. Відповідь підготуйте у вигляді презентації.

Література (основна: 1, 2, 3, 6, 8, 16; допоміжна: 33, 34, 35).

ТЕМА № 3. Суб’єкти оперативно-розшукової діяльності та їх правовий статус.

План лекції:

1. Поняття, ознаки та система суб’єктів оперативно-розшукової діяльності.
2. Виконавці та учасники оперативно-розшукової діяльності, їх соціальний та правовий захист.

Питання для семінарського заняття:

1. Поняття та ознаки суб’єктів оперативно-розшукової діяльності.
2. Охарактеризуйте систему суб’єктів оперативно-розшукової діяльності.
3. Загальні та спеціальні риси суб’єктів оперативно-розшукової діяльності.
4. Напрями та форми взаємодії суб’єктів оперативно-розшукової діяльності.
5. Виконавці та учасники оперативно-розшукової діяльності, їх соціальний та правовий захист.
6. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Нагляд за додержанням законів під час проведення суб'єктами оперативно-розшукової діяльності.
2. Окремі аспекти забезпечення безпеки осіб, упроваджених у злочинне середовище.
3. Система органів прокуратури, що здійснюють нагляд за законністю обмеження прав людини під час оперативно-розшукового документування злочинів.

Завдання № 2

1. Скласти табличку на тему: “Повноваження суб'єктів та учасників ОРД”.
2. Встановіть, як змінилися суб'єкти ОРД від 1992 року до сьогодення. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці, обов'язково вказуючи всі знакові етапи реформування правоохоронної системи (1992 рік, 1996 рік, 2001 рік, 2005 рік, 2010 рік, 2014 рік, 2018 рік, 2022 рік).

Завдання № 3

Проаналізувати суб'єкти оперативно-розшукової діяльності в Україні, їхні правові повноваження та статус у правовій системі країни:

1. Складіть список основних суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в Україні, включаючи правоохоронні органи (поліція, СБУ, прокуратура), спеціальні служби та інші відомства.
2. Вивчіть законодавство, що регулює діяльність кожного суб'єкта, зокрема Конституцію України, Закони “Про правоохоронні органи”, “Про Службу безпеки України”, “Про прокуратуру” тощо.
3. Розподіліть норми законодавства на конкретні повноваження кожного суб'єкта та визначте їхні обов'язки та відповідальність.

4. Порівняйте правовий статус суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в Україні з міжнародними стандартами, зокрема з Європейською конвенцією про права людини.
5. Проаналізуйте ефективність та прозорість роботи кожного суб'єкта в контексті забезпечення прав та свобод громадян.
6. Визначте можливі недоліки у правовому статусі суб'єктів та запропонуйте шляхи їх вирішення.
7. Сформулюйте конкретні рекомендації щодо удосконалення правового статусу суб'єктів оперативно-розшукової діяльності з метою підвищення їх ефективності та відповідності міжнародним стандартам.

Відповідь підготуйте у вигляді презентації.

Література (основна: 6, 7, 9, 11, 13, 17, 22, 23, 26; допоміжна: 33, 34, 35, 36).

ТЕМА № 4. Підстави та терміни здійснення оперативно-розшукової діяльності.

План лекції:

1. Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності.
2. Терміни здійснення оперативно-розшукової діяльності та строки ведення оперативно – розшукових справ.
3. Припинення оперативно-розшукової діяльності та закриття оперативно - розшукових справ.

Питання для семінарського заняття:

1. Підстави здійснення оперативно-розшукової діяльності.
2. Охарактеризуйте поняття державної таємниці та яка інформація відноситься.
3. Терміни здійснення оперативно-розшукової діяльності та строки ведення оперативно – розшукових справ.

4. Особливості закриття оперативно-розшукових справ.
5. Організація документування по оперативно-розшуковим справам.
6. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.
7. Назвіть та охарактеризуйте джерела підстав здійснення ОРД.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.
2. Стадії оперативно-розшукової діяльності.
3. Використання технологій для підвищення ефективності та точності проведення оперативно-розшукових заходів, а також їх вплив на права громадян.

Завдання № 2

1. Дослідіть підстави для проведення ОРД суть яких розкрита у спеціальній юридичній літературі та у законодавстві України. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці-співставлення.

2. Встановіть правову основу здійснення контролю судьями і нагляду прокурорами у сфері правоохоронної діяльності. Відповідь подайте у вигляді схеми.

Завдання № 3

Припустимо, що ви працюєте в правоохоронному органі України і отримали інформацію про можливий злочин, який планується здійснитися на території вашого району. Вам необхідно ретельно дослідити цю інформацію та визначити, чи є достатні підстави для здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Ваше завдання полягає в наступних кроках:

1. Оцінити отриману інформацію щодо можливого злочину. Перевірте її достовірність та надійність, а також визначте ступінь серйозності злочину та його можливі наслідки.
2. Перевірити, чи існують достатні підстави для здійснення оперативно-розшукової діяльності згідно чинного законодавства України. Пам'ятайте про необхідність дотримання прав та свобод громадян під час проведення таких заходів.
3. Враховуючи характер інформації та встановлені підстави, визначити, які конкретні оперативно-розшукові заходи можуть бути необхідними для виявлення, припинення або розслідування злочину.
4. У разі прийняття рішення про здійснення оперативно-розшукових заходів, дотримуйтесь встановлених термінів та процедур, а також забезпечуйте необхідний контроль і звітність за проведеними діями.
5. Після завершення оперативно-розшукових заходів провести аналіз отриманих результатів. Визначити, чи вони відповідають поставленим завданням та чи дозволяють вони прийняти подальші заходи щодо запобігання злочинів чи притягнення злочинців до відповідальності.

Відповідь подайте у вигляді презентації.

Література (основна: 4, 5, 6, 7, 11, 27; допоміжна: 29, 31, 34).

ТЕМА № 5. Поняття, елементи і класифікація оперативно-розшукових заходів.

План лекції:

1. Поняття та сутність оперативно-розшукових заходів, їх співвідношення з негласними слідчими (розшуковими) діями.

2. Система та класифікація оперативно-розшукових заходів.
3. Підстави та умови проведення оперативно-розшукових заходів.
4. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
5. Оперативно-розшукові заходи, проведення яких потребує отримання дозволу слідчого судді, прокурора, керівника оперативного підрозділу.

Питання для семінарського заняття:

1. Розкрийте поняття та сутність оперативно-розшукових заходів.
2. Співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Система та класифікація оперативно-розшукових заходів.
4. Розкрийте підстави та умови проведення оперативно-розшукових заходів.
5. Охарактеризуйте оперативно-розшукові заходи, проведення яких не потребує отримання дозволу.
6. Особливості оперативно-розшукових заходів, проведення яких потребує отримання дозволу слідчого судді, прокурора, керівника оперативного підрозділу.
7. Перерахуйте профілактично-пошукові заходи та коротко розкрийте їх суть.
8. Дотримання режиму секретності під час проведення оперативно-розшукових заходів.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Аналіз підходів до класифікації оперативно-розшукових заходів.
2. Завдання шкоди під час проведення оперативно-розшукових заходів: окремі проблемні питання.
3. Поняття, перелік і класифікація оперативно-розшукових заходів як основа дослідження питань їх конспірації.

Завдання № 2

1. Систематизуйте ті заходи, які проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника органу, його уповноваженого заступника, керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, після погодження з прокурором. Відповідь подайте у вигляді таблиці.

2. Встановіть співвідношення оперативно-розшукових заходів та профілактично-пошукових заходів. Відповідь обгрунтуйте та подайте у вигляді презентації.

Завдання № 3

До підрозділу кримінальної поліції зателефувала громадянка С., яка повідомила, що на її домашній телефон регулярно телефонує колишній працівник її фірми Р. і вимагає 15 тисяч гривень в якості “компенсації” за своє звільнення з комерційної структури. У разі, якщо йому не виплатять необхідні гроші, він загрожує С. фізичною розправою. Оперуповноважений кримінальної поліції Соркін прийняв рішення щодо прослуховування розмов по телефону громадянки С.

Завдання :

1. Чи правомірне рішення оперативного працівника? Обгрунтуйте нормами відповідного нормативного правового акта.
2. Які дії повинен здійснити Соркін та які документи оформити, щоб його дії були законними?

3. Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковій заходу.
4. За умовами ситуації підготуйте проект документа для проведення оперативно-розшукового заходу.

Література (основна: 5, 6, 26, 27; допоміжна: 29, 34, 35).

ТЕМА № 6. Характеристика окремих оперативно-розшукових заходів

План лекції

1. Опитування осіб за їх згодою, отримання добровільної допомоги.
2. Контрольні закупки товарів.
3. Участь у перевірці фінансово-господарської діяльності.
4. Витребування, збирання та вивчення необхідних документів і даних.
5. Операції по захопленню озброєних злочинців, припиненню тяжких злочинів.
6. Відвідання приміщень за згодою власників, збирання відомостей про протиправну діяльність.
7. Негласне виявлення та фіксування слідів тяжкого злочину.
8. Проникнення в злочинну групу.
9. Зняття інформації з каналів зв'язку.
10. Оперативний контроль телеграфно-поштових відправлень.
11. Візуальне спостереження.
12. Гласні і негласні штатні працівники оперативних підрозділів.
13. Встановлення конфіденційного співробітництва.
14. Отримання інформації про злочин.
15. Використання оперативними підрозділами службових приміщень, транспортних засобів та іншого майна.
16. Конспіративні заходи.

17. Створення і застосування оперативними підрозділами автоматизованих інформаційних систем.
18. Застосування засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

Питання для семінарського заняття:

1. Особливості опитування осіб за їх згодою, отримання добровільної допомоги.
2. Охарактеризуйте особливості проведення контрольних закупок товарів.
3. Особливості прийняття участі у перевірці фінансово-господарської діяльності.
4. Особливості витребування, збирання та вивчення необхідних документів, що характеризують діяльність підприємств, установ та організацій оперативними підрозділами, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
5. Охарактеризуйте процедуру відвідання приміщень за згодою власників, збирання відомостей про протиправну діяльність.
6. Особливості негласного виявлення та фіксування слідів тяжкого злочину.
7. Процедура проникнення в злочинну групу.
8. Розкрийте особливості оперативного контролю телеграфно-поштових відправлень в оперативно-розшуковій діяльності.
9. Поняття, зміст та правові засади здійснення візуального спостереження.
10. Поняття та характеристика гласних і негласних штатних та позаштатних працівників оперативних підрозділів.
11. Охарактеризуйте особливості встановлення та використання конфіденційного співробітництва. Специфіка залучення конфідентів для проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

12. Розкрийте особливості використання оперативними підрозділами службових приміщень, транспортних засобів та іншого майна.
13. Характеристика конспіративних заходів оперативно-розшукової діяльності.
14. Створення і застосування оперативними підрозділами автоматизованих інформаційних систем.
15. Умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Операції по захопленню озброєних злочинців, припиненню тяжких злочинів, розвідувально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав.
2. Особливості здійснення негласного зняття інформації з електронних інформаційних систем.
3. Конспірація як система заходів забезпечення негласності оперативно-розшукової діяльності правоохоронними органами.

Завдання № 2

1. Дослідіть використання правил організації взаємодії оперативних та слідчих підрозділів та дотримання організації на стадії реалізації оперативної інформації. Відповідь підготуйте у вигляді схеми.

2. Вивчить поняття контроль за вчиненням злочину. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.

Завдання № 3

Задача № 1

Колишній працівник поліції Петренко І. І., який працює на ринку “Мрія”, повідомив співробітнику кримінальної поліції про те, що два дні тому до нього підійшов невідомий громадянин з пропозицією купити у нього за низькою ціною 30 гр. героїну. Петренко І. І. призначив час для покупки “товару”.

Завдання:

1. Який оперативно-розшуковий захід слід провести для викриття торговця наркотиками? Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковому заходу.
2. Які дії повинен здійснити оперативний співробітник і які оформити документи для здійснення даного оперативно-розшукового заходу?
3. Наведіть перелік дій оперативного працівника після проведення цього оперативно-розшукового заходу.

Задача № 2

До оперуповноваженого поліції Поліщука В. І. звернувся співробітник патрульної поліції Рабчук Д. А. з проханням організувати спостереження за його дружиною, яку він підозрює в подружній зраді. Поліщук В. І. дав завдання співробітникам відповідного підрозділу поліції здійснювати протягом тижня приховане спостереження за дружиною Рабчука Д. А.

Завдання:

1. Оцініть законність дій оперуповноваженого Поліщука В. І. та обґрунтуйте свій висновок.
2. Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковій заходу.
3. Розкрийте підстави та порядок проведення цього оперативно-розшукового заходу.
4. Назвіть службових осіб, уповноважених на здійснення контролю за проведенням оперативно-розшукових заходів.

Література (основна: 5, 6, 7, 11, 15, 16, 27; допоміжна: 31, 34, 35).

ТЕМА № 7. Поняття, система та види негласних слідчих (розшукових) дій

План лекції

1. Поняття негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Підготовка та розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.
4. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді.
5. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
6. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

Питання для семінарського заняття:

1. Поняття, система та види негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Охарактеризуйте суб'єктів, які мають право здійснювати негласні слідчі (розшукові) дії та їх повноваження.
3. Підстави і загальний порядок проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Особливості проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді.
5. Порядок і строки розгляду клопотань про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

6. Порядок складання, реєстрації, передачі, зберігання, реквізити та строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.
7. Перелічить та охарактеризувати вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
8. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
9. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій.
10. Розкрийте особливості заходів щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
11. Строки проведення та порядок продовження негласних слідчих (розшукових) дій та порядок їх продовження.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Відмінність негласних слідчих (розшукових) дій від “гласних” слідчих розшукових дій.
2. Повноваження прокурора під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Зарубіжний досвід проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Особливості проведення негласних слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Завдання № 2

Скласти процесуальні документи:

- клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії;
- доручення про проведення негласних слідчих (розшукових) дій;

- протокол про результати проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Завдання № 3

1. Розкрийте зміст видів негласних слідчих дій - як повноцінних процесуальних засобів досудового слідства, які проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.
2. Проаналізуйте співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.

Література (основна: 5, 6, 7, 8, 9, 15, 24, 25; допоміжна: 28, 30, 34).

ТЕМА № 8. Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані з втручанням у приватне спілкування

План лекції

1. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Збереження отриманої інформації.
2. Аудіо-, відеоконтроль особи.
3. Накладення арешту на кореспонденцію. Огляд і виїмка кореспонденції.
4. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
5. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.
6. Фіксація та збереження інформації, отриманої з телекомунікаційних мереж за допомогою технічних засобів та в результаті зняття відомостей з електронних інформаційних систем.

Питання для семінарського заняття:

1. Охарактеризуйте загальні положення про втручання у приватне спілкування.
2. Які основні принципи регулюють загальні положення щодо втручання у приватне спілкування, і як вони сприяють збереженню отриманої інформації?
3. Які технології та методи використовуються при аудіо- та відеоконтролі особи, і як це впливає на забезпечення безпеки та приватності особи?
4. Які юридичні аспекти супроводжують накладення арешту на кореспонденцію, і як проводиться огляд і виїмка кореспонденції в контексті правопорядку?
5. Як відбувається зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, і які заходи приймаються для забезпечення законності та етичності цих дій?
6. Які аспекти пов'язані з зняттям інформації з електронних інформаційних систем, і як забезпечується відповідність цих дій правовим нормам?
7. Як технічні засоби використовуються для фіксації та збереження інформації, отриманої з телекомунікаційних мереж, і що робиться з результатами зняття відомостей з електронних інформаційних систем у рамках розслідування?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Етичні аспекти використання негласних слідчих дій, які втручаються у приватне спілкування.
2. Висвітлення ризиків для особистої приватності та розробка стратегій захисту від небажаного втручання.

3. Огляд технологій та інструментів, які використовуються в негласних слідчих діях, пов'язаних з втручанням у приватне спілкування.

Завдання № 2

1. Вивчити вплив негласних слідчих (розшукових) дій на приватне спілкування особи в розслідуванні. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.
2. Визначити та проаналізувати можливі наслідки втручання у приватне спілкування через негласні слідчі дії. Відповідь підготуйте у вигляді схеми.

Завдання № 3

Аналіз та оцінка потенційних втручань у приватне спілкування через негласні слідчі (розшукові) дії:

1. Розгляньте основні методи негласних слідчих дій, які можуть впливати на приватне спілкування.
2. Вивчіть законодавство, яке регулює негласні слідчі дії та їхній вплив на приватність. З'ясуйте, чи існують чіткі межі та обмеження, що регулюють ці дії.
3. Визначте етичні аспекти використання негласних слідчих дій в контексті втручання у приватне спілкування. Розгляньте, як ці дії можуть порушити основні принципи етики та приводити до негативних наслідків.
4. Вивчіть можливі соціальні наслідки втручання у приватне спілкування через негласні слідчі дії. З'ясуйте, як такі втручання можуть впливати на довіру громадськості до правоохоронних органів.
5. Сформулюйте рекомендації для вдосконалення правового регулювання та захисту приватності в контексті негласних слідчих дій. Запропонуйте можливі заходи для

забезпечення балансу між потребами розслідування та захистом особистих прав та свобод.

Відповідь підготуйте у вигляді презентації.

Література (основна: 5, 6, 7, 16, 24, 25, 27; допоміжна: 28, 30, 33).

ТЕМА № 9. Інші види негласних слідчих (розшукових) дій та їх характеристика

План лекції

1. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.
2. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
3. Спостереження за особою, річчю або місцем.
4. Моніторинг банківських рахунків.
5. Аудіо-, відеоконтроль місця. Контроль за вчиненням злочину.
6. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
7. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.
8. Використання конфіденційного співробітництва.

Питання для семінарського заняття:

1. Які юридичні аспекти включає обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи?
2. Як визначається місцезнаходження радіоелектронного засобу, і які можливі наслідки для особи чи організації, які володіють цим засобом?
3. Які обмеження чи правила встановлюються для спостереження за особою, річчю або місцем, і як це впливає на приватність осіб?

4. Як ведеться моніторинг банківських рахунків, і чим це може бути обґрунтоване в рамках розслідування?
5. Які вимоги та обмеження встановлюються для аудіо- та відеоконтролю місця з метою контролю за вчиненням злочину, і як це вписується в правовий контекст?
6. Як визначається і виконується спеціальне завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації?
7. Які юридичні та етичні аспекти супроводжують негласне отримання зразків для порівняльного дослідження?
8. У чому полягає конфіденційне співробітництво в контексті негласних слідчих дій, і як його використання може впливати на хід розслідування?

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Техніки перехоплення кореспонденції: аналіз методів та етичних аспектів.
2. Контроль за телефонними розмовами: законність та приватність.
3. Використання конфіденційного співробітництва в розслідуванні: переваги та ризики.

Завдання № 2

Дослідити та аналіз інших видів негласних слідчих (розшукових) дій та їх характеристика:

1. Розробити перелік різних видів негласних слідчих дій, використовуються правоохоронними та спецслужбами.
2. Зробити огляд літератури та законодавчих актів, які регулюють ці види діяльності.
3. Розгляньте методи перехоплення кореспонденції, аудіо- та відеоспостереження, спостереження за особою,

електронне відстеження тощо. Оцініть ефективність кожного методу та техніки у розслідуванні злочинів.

4. Проаналізуйте можливий вплив кожного виду негласних слідчих дій на права та свободи громадян, зокрема приватність, конфіденційність та право на справедливий процес.

5. Сформуйте висновки щодо ефективності та етичності кожного виду негласних слідчих дій.

Відповідь підготуйте у вигляді презентації.

Завдання № 3

Скласти процесуальні документи:

1. Клопотання про надання дозволу на проведення обстеження публічно недоступного місця, житла чи іншого володіння особи з метою виготовлення копій документів.
2. Клопотання про надання дозволу на проведення установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
3. Постанову слідчого про спостереження за місцем.

Література (основна: 5, 6, 7, 16, 24, 25, 27; допоміжна: 28, 30, 34).

ТЕМА № 10. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій

План лекції

1. Фіксація результатів негласних слідчих (розшукових) дій та дослідження інформації.
2. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

3. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.
4. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передання інформації.

Питання для практичного заняття:

1. Охарактеризуйте процедуру фіксації негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Хто і як досліджує інформацію, отриману при проведенні негласних слідчих (розшукових) дій?
3. Опишіть порядок засекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
4. Який порядок розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій?
5. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій та матеріалів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.
6. Вимоги, що ставляться до змісту протоколів про результати негласних слідчих (розшукових) дій та додатків до них.
7. Особливості використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в іншому кримінальному провадженні.
8. Особливості ознайомлення учасників кримінального провадження з протоколами про результати негласних слідчих (розшукових) дій та додатками до них.
9. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.
10. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передання інформації.
11. Оцінка результатів негласних слідчих (розшукових) дій.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Співвідношення матеріалів (результатів) оперативно-розшукової діяльності та негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Етапи діяльності з використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні.
3. Проблеми легітимізації використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій для доказування у кримінальному провадженні.

Завдання № 2

Скласти клопотання про використання результатів негласних слідчих (розшукових) дії в іншому кримінальному провадженні за фабулою та з використанням бланку процесуального документа.

Фабула

Під час проведення зняття інформації з каналів зв'язку громадянина А. у кримінальному провадженні за частиною 2 статті 305 Кримінального кодексу України зафіксовано його розмову з громадянином В., який розповів про те, що два дні тому у лісосмузі біля окружної дороги побачив труп людини зі зв'язаними руками. Злякавшись, він нікому не повідомив про це.

Завдання № 3

Скласти повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії, про тимчасове обмеження їх конституційних прав за фабулою та з використанням бланку процесуального документа.

Фабула

Під час досудового розслідування встановлено, що мешканці м. Харків А. і Б. займаються контрабандним переміщенням через митний кордон України особливо небезпечного наркотичного засобу героїну, який в подальшому збувають на території міста. Для зв'язку вони використовують мобільні телефони, розмови здійснюють з використанням умовностей та конспірації. Згідно з повідомленням оперативного підрозділу громадянин А. користується мобільним телефоном з номером 067-3246578, громадянин Б. – IMEI 350648963157564.

Література (основна: 5, 6, 7, 9, 16, 24, 25, 27; допоміжна: 28, 29, 30).

ТЕМА № 11. Організована злочинність та її запобігання

План лекції

1. Поняття та кримінологічна характеристика організованої злочинності.
2. Причини та умови (детермінанти) організованої злочинності.
3. Запобігання організованої злочинності.

Питання для семінарського заняття:

1. Охарактеризуйте поняття та характерні особливості організованої злочинності.
2. Кримінологічна характеристика організованої злочинності.
3. Організована злочинна діяльність та окремі злочин, їх співвідношення.
4. Назвіть причини та умови організованої злочинності.
5. Чи можна вважати неякісне законодавство передумовою для розвитку організованої злочинності?

6. У чому полягає взаємозв'язок економіки та рівень організованої злочинності?
7. Способи запобігання організованої злочинності.
8. Основні напрями вдосконалення норм кримінального права, спрямованих на боротьбу з організованою злочинністю.

Завдання № 1

Підготувати доповідь на одну із тем:

1. Стан та тенденції розвитку організованої злочинності в Україні.
2. Взаємозв'язок організованої злочинності та корупції.
3. Організована злочинна діяльність як основа розвитку організованого злочинного угруповання.
4. Співвідношення організованої злочинної діяльності та співучасті у злочині.

Завдання № 2

1. Проаналізуйте норми Кримінального кодексу України, що регламентують поняття, ознаки організованої злочинності та відповідальності за її здійснення. Відповідь підготуйте у вигляді таблиці.

2. Проаналізуйте недоліки у функціонуванні системи органів по протидії організованій злочинності. Відповідь підготуйте у вигляді схеми.

Завдання № 3

Задача

Брати Семен і Олексій організували групу для нападу на квартири громадян. Пізніше до групи ввійшов Антон. Упродовж трьох місяців велися пошуки будинків, де живуть багаті люди. У

цей період групою було придбано пістолет і 30 патронів до нього, виготовлено два фінські ножі. Використовуючи зброю, група проникла до квартири Матвія, який вчинив опір. Семен застрелив Матвія. Олексій фінським ножем завдав тяжкого тілесного ушкодження дружині Матвія, а Антон згвалтував малолітню дочку Матвія. Забравши гроші, коштовності та цінні речі - всього на суму 25 тис. грн., група залишила будинок. Семен, прийшовши разом з братом додому вночі, зізнався дружині, що вони вчинили напад на сім'ю Матвія, і попросив викинути в річку їхні черевики та замити сліди на кухні. Дружина виконала прохання.

Дайте кримінально-правову оцінку вчиненому.

Література (основна: 1, 4, 5, 11, 14, 15, 19, 20; допоміжна: 32, 35, 36).

3. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Підготовка до семінарських занять допомагає глибше вивчити основні теми освітньої компоненти “Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (роз”, а самостійна робота сприяє кращому засвоєнню матеріалу, формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання та оволодіти вмінням самостійно працювати з Конституцією України, законами, іншими нормативно-правовими актами та спеціалізованою літературою.

Самостійна робота здійснюється у таких формах:

- виконання домашніх завдань;
- складання схем, таблиць з тем курсу “Актуальні проблеми професійної діяльності правоохоронних органів”;
- складання процесуальних документів;
- робота як з нормативними актами внутрішнього законодавства, так і з міжнародними актами, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України, та іншими міжнародними актами, а також тлумачення їх відповідно до конкретних обставин;
- доопрацювання матеріалів лекції шляхом пошуку додаткової спеціалізованої літератури та опрацювання нормативно-правових актів;
- робота в інформаційних мережах;
- опрацювання додаткової спеціалізованої літератури;
- складання конспектів тем, що виносяться на самостійне вивчення.

Підготовка до семінарських занять передбачає вирішення ситуаційних задач з відповідної теми. Вирішення ситуаційних задач передбачає ретельне вивчення всіх питань семінарського заняття, ознайомлення з рекомендованою літературою, опрацювання та детальний аналіз нормативних джерел з відповідної теми.

Розглядаючи конкретне завдання, необхідно дослідити всі обставини казусу і чітко відповісти на поставлені після завдання питання. Відповіді мають носити розширений та обґрунтований характер, обов’язково із посиланням на норми

того чи іншого нормативного акту, а також на монографічне або навчально-методичне джерело, яке використовувалося.

Складаючи схеми чи таблиці, необхідно ознайомитися зі всіма матеріалами відповідної теми, опрацювати нормативно-правові акти та іншу спеціалізовану літературу. Виклад матеріалу у схемах і таблицях повинен бути стислим, максимально інформованим. Текстову інформацію, що подано в схемах та таблицях, потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних чи стилістичних помилок. Схеми, таблиці мають бути подані на електронному носії та у роздрукованому вигляді, а також можуть бути у письмовій формі.

4. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Однією з форм організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи є індивідуальна робота здобувачів освіти.

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни “Оперативно-розшукові заходи та негласні слідчі (розшукові) дії” може включати:

- написання наукових статей, тез наукових доповідей, рефератів та їх презентація на семінарських заняттях;
- участь у студентських конференціях, конкурсах, олімпіадах, наукових засіданнях, науково-практичних семінарах, колоквіумах тощо;
- анотацію прочитаної додаткової літератури з навчальної дисципліни, бібліографічний опис літератури;
- зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз законодавства України;
- розробка мультимедійних презентацій у вигляді спеціально підготовленого слайд-шоу, де матеріал подається у вигляді схем, діаграм, статистичних даних тощо.

Вибір видів індивідуальної роботи здійснюється студентом за власними інтересами та попереднім узгодженням з викладачем. Тематику та форму індивідуальної роботи студент отримує на початку навчального року і здає роботу у визначені строки. Організацію, контроль та оцінювання якості виконання індивідуальної роботи студентів здійснює науковий керівник. Індивідуальна робота подається на кафедру для перевірки до початку екзаменаційної сесії.

**Теми для написання рефератів
(есе, наукових статей, тез наукових доповідей,
презентацій)**

МОДУЛЬ 1. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІ ЗАХОДИ

1. Теоретичні засади дослідження правової основи ОРД.

2. Сучасні завдання ОРД.
3. Конституція України - основна база правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.
4. Оперативно-розшукове законодавство України як правова основа оперативно-розшукової діяльності.
5. Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності.
6. Генезис оперативно-розшукової діяльності в Україні.
7. Сутність оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.
8. Нормативно-правові джерела регулювання оперативно-розшукової діяльності, їх загальна характеристика та класифікація.
9. Правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
10. Правова основа взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими.
11. Спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю як специфічний суб'єкт оперативно-розшукової діяльності.
12. Характеристика оперативно-розшукової діяльності Служби безпеки України як правоохоронного органу спеціального призначення.
13. Принципи верховенства права та законності в ОРД.
14. Метод правового регулювання ОРД. Проблема правовідносин в ОРД.
15. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль.
16. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС.
17. Підстави заведення оперативно-розшукової справи. Їх загальна характеристика.

18. Характеристика джерел інформації, що містять підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
19. Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів.
20. Оперативні підрозділи кримінальної та спеціальної поліції Національної поліції України.
21. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
22. Характеристика окремих оперативно-розшукових заходів.
23. Фінансове та матеріальне забезпечення діяльності оперативних працівників.
24. Спеціальні заходи щодо забезпечення захисту працівників оперативних підрозділів та їх близьких родичів.
25. Правові підстави звільнення оперативного працівника від кримінальної відповідальності.
26. Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст.
27. Класифікація оперативно-розшукових заходів.
28. Результати оперативно-розшукової діяльності: поняття, характеристика та види.
29. Використання оперативної інформації для попередження, припинення і розслідування кримінальних правопорушень.
30. Негласне співробітництво особи з оперативним підрозділом. Обмеження на залучення до співробітництва окремих категорій громадян.

МОДУЛЬ 2. НЕГЛАСНІ СЛІДЧІ (РОЗШУКОВІ) ДІЇ

1. Підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
2. Слідчий суддя, який здійснює розгляд клопотань щодо негласних слідчих (розшукових) дій.
3. Розгляд клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

4. Строк дії ухвали слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії.
5. Проведення негласної слідчої (розшукової) дії до постановлення ухвали слідчого судді.
6. Вимоги до постанови слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
7. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій.
8. Повідомлення осіб, щодо яких проводилися негласні слідчі (розшукові) дії.
9. Заходи щодо захисту інформації, отриманої в результаті проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
10. Заходи щодо захисту інформації, яка не використовується у кримінальному провадженні.
11. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні.
12. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в інших цілях або передання інформації.
13. Загальні положення про втручання у приватне спілкування.
14. Збереження інформації.
15. Аудіо-, відеоконтроль особи.
16. Накладення арешту на кореспонденцію.
17. Огляд і виїмка кореспонденції.
18. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.
19. Зняття інформації з електронних інформаційних систем.
20. Фіксація та збереження інформації, отриманої з телекомунікаційних мереж за допомогою технічних засобів та в результаті зняття відомостей з електронних інформаційних систем.
21. Дослідження інформації, отриманої при застосуванні технічних засобів.

22. Обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.
23. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
24. Спостереження за особою, річчю або місцем.
25. Аудіо-, відеоконтроль місця.
26. Контроль за вчиненням злочину.
27. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
28. Засоби, що використовуються під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій.
29. Негласне отримання зразків, необхідних для порівняльного дослідження.
30. Використання конфіденційного співробітництва.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Загальна декларація прав людини: ООН; Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948 р.

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини): Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ, Протокол від 04.11.1950 р.

4. Кримінальний кодекс України: кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст.131.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88.

6. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.

7. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93.

8. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.

9. Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286. 10. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481.

11. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*.

2011. № 32. Ст. 314.

12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 № 3782-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 51.

13. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 № 3781-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.

14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 № 2229-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст.382.

15. Про контррозвідувальну діяльність: Закон України від 26.12.2002 № 374-ІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 12. Ст. 89.

16. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 2-3. Ст.12.

17. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

18. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4. Ст. 43.

19. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.1993 № 3341-ХІІ. *Відомості Верховної Ради*. 1993. № 35. Ст. 358.

20. Про Службу зовнішньої розвідки України: Закон України від 01.12.2005 № 3160-ІV. *Відомості Верховної Ради*. 2006. № 8. Ст. 94.

21. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 6. Ст. 55 .

22. Про Національну поліцію: Закон України від від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.

23. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.

24. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Генеральна прокуратура України, МВС України, Служба безпеки України; Наказ, Інструкція від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5.

25. Багрій М. В., Луцик В. В. Процесуальні аспекти негласного отримання інформації: вітчизняний та зарубіжний досвід : монографія. Харків : Право, 2017. 376 с.

26. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова діяльність : підручник. Ч. 1. Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2012. 336 с.

27. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монографія. Харків : Золота миля. 2012. 620 с.

Допоміжна:

28. Процесуальне керівництво прокурором негласними слідчими (розшуковими) діями : наук.-практ. посібник / Блажівський Є. М., Козьяков І. М., Мухін В. В. та ін. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2014. 304 с.

29. Капліна О. В., Дроздов О. М. Актуальні проблеми використання в доказуванні матеріалів оперативно-розшукової діяльності. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2010. № 4. С. 70–76.

30. Колесник В. А. Негласні слідчі (розшукові) дії: кримінально-процесуальні та криміналістичні аспекти підготовки і проведення : наук.-практ. посібник. Київ : Прецедент, 2014. 104 с.

31. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність : навчальний посібник /

Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. Харків : видавництво Право. 2010. 112 с.

32. Мороз В. П. Протидія організованих злочинності в Україні: сучасність та перспективи : монографія. Дніпро : ДДУВС. 2023. 236 с.

33. Оперативно-розшукова діяльність : навч. посіб. / С. М. Моїсєєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін. / За ред. проф. О. М. Джужи. К. : Правова єдність, 2009. 310 с.

34. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні : посіб. / В. В. Аброськін, С. В. Албул, С. О. Єгоров, та ін.; за заг. ред. В. В. Аброськіна. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. 198 с.

35. Основи оперативно-розшукової діяльності / С. В. Албул, С. В. Андрусенко, Р. В. Мукоїда, Д. О. Ноздрін; за заг. ред. С. В. Албула. Одеса : ОДУВС, 2016. 270 с.

36. Романюк О. В. Вишневський О. С. Оперативно – розшукова діяльність та безпека в пенітенціарних установах : навч. посіб. / за заг. ред. В. О. Човган. Біла Церква, 2019. 272 с.